

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	3 juli 2025
Agendapunt:	24
Onderwerp:	Zienswijzeverzoek begroting 2026 en jaarstukken 2024 Veiligheidsregio Brabant Noord (VRBN)
Portefeuillehouder:	burgemeester Mark de Man

Heesch, 27 mei 2025

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de 11 deelnemende gemeenteraden hun zienswijze te geven op de Programmabegroting 2026. Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio beslist op 3 juli 2025 over de Programmabegroting. Het algemeen bestuur betreft daarbij alle zienswijzen. In de zienswijzen geven de gemeenteraden hun mening over de concept Programmabegroting 2026. De deelnemende gemeenten kunnen zo invloed uitoefenen op het beleid en de (inwoner) bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling van de veiligheidsregio. Eerder spraken alle gemeenteraden over de Kaderbrief 2026, die de basis vormt voor deze programmabegroting. Deze is op 20 maart 2025 vastgesteld door het algemeen bestuur. Met de vaststelling van de zienswijze ondersteunt uw raad de beleidslijn uit de Programmabegroting 2026. De beleidsmatige ontwikkelingen zijn een uitwerking van het Beleidsplan 2024-2027 en passen binnen de bestaande inhoudelijke en financiële kaders.

Voorstel

1. Een positieve zienswijze te geven op de Programmabegroting 2026 van de Veiligheidsregio Brabant Noord.
2. Kennisnemen van de Jaarstukken 2024 van de Veiligheidsregio Brabant Noord.

Argumenten

1.1 De Programmabegroting 2026 is in lijn met het Beleidsplan 2024-2027

De Programmabegroting volgt de koers van het Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid'. Eerdere accenten zoals de versterking crisisbeheersing en verbetering landelijke samenwerking, toekomstbestendige brandweezorg en het Huisvestingsplan 2024-2027 worden voortgezet. De Programmabegroting geeft de inspanningen voor 2026 weer op de vier hoofdthema's:

- Voorbereiden op het onbekende
- Klimaat en natuur
- Ongevallen en branden
- Bedreiging vitale en digitale infrastructuur

In een snel veranderende wereld, met groeiende risico's en snel wisselende dreigingsbeelden, nemen de verwachtingen naar veiligheidsregio's toe. De programmaonderdelen binnen de veiligheidsregio, crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg en bedrijfsvoering bewegen hierin mee, aansluitend op de hoofdthema's. Het vraagt om gerichte maatregelen van de veiligheidsregio, waaronder het versterken van de weerbaarheid en veerkracht van de samenleving, een heroriëntatie op de taken van de brandweer en het waarborgen van de continuïteit van infrastructuur en hulpverlening.

1.2 De Programmabegroting 2026 is een vaststelling van de eerder besproken Kadernota 2026 en bevat geen voorstellen voor nieuw beleid

Uitgangspunt is dat de ambities uit het beleidsplan gerealiseerd worden binnen de inhoudelijke kaders en de prioriteiten vanuit het Risicoprofiel 2024-2027, en dat extra ambities en taken gepaard gaan met expliciete besluitvorming en financiering. In deze Programmabegroting zitten geen voorstellen voor nieuw beleid. Zoals reeds is aangegeven in de kadernota heeft de VRBN te maken met een onontkoombare ontwikkeling. Deze ontwikkeling heeft te maken met een aanpassing van de 24-uursdienst van de beroepsbrandweer in verband gewijzigde arbeidsvoorwaarden en ontwikkelingen in wet- en regelgeving en de herwaardering van een aantal bestaande functies conform landelijke methodiek. De kosten voor de regio (€ 406.000,-), omgeslagen naar Bernheze gaat het over (€19.600), worden opgevangen binnen de eigen begroting. De Veiligheidsregio geeft hiermee gehoor aan de oproep van de meeste gemeenteraden. De structurele dekking wordt gevonden via risicovoller begroten, efficiëncyslagen en aanpassingen in de bedrijfsvoering. Dit heeft tot gevolg dat er binnen de VRBN minder (financiële) flexibiliteit is. Het gaat niet gepaard met een fundamentele taakdiscussie. In de Kadernota 2026-2029 heeft Bernheze het genoemde bedrag van € 19.600,- opgenomen.

1.3 Het doorberekenen berekenen van de loon- en prijsindexatie is reëel en onontkoombaar

In voorbereiding op de begroting hebben de portefeuillehouders financiën van de regio Noord-oost Brabant de gemeenschappelijke regelingen gevraagd om de gemeentelijke bijdrage niet te verhogen en de loon- en prijscompensatie binnen het bestaande budget op te vangen door middel van ombuigingen. Gemeente Bernheze had hierin een afwijkend standpunt. De Veiligheidsregio motiveert uitgebreid waarom het niet toepassen van de indexering een negatief effect heeft op de operatie van de VRBN vanwege het uitvoeringsgerichte karakter van de organisatie. Ombuigingen raken direct aan crisisbeheersing, basisbrandweezorg, opleidingen van vrijwilligers, kazernes en brandweermateriaal en raken aan de veiligheid van inwoners. Het doorberekenen van de loon- en prijsindexatie is op dit moment daarom reëel en onontkoombaar en als zodanig verwerkt in de Programmabegroting 2026.

2.1 Het Algemeen bestuur heeft op 3 april de jaarstukken vastgesteld

Het jaar 2024 is afgesloten met een voordelig resultaat van ruim € 1,9 mln. Eerst zal €550.000 worden gestort in de algemene reserve om de gewenste weerstandscapaciteit te bereiken, vervolgens € 350.000, - in de bestemmingsreserve 'Kapitaallasten huisvesting' om tijdelijk de exploitatiekosten van het aangekochte perceel in Zeeland te dekken en tenslotte €1.039.947 in de nieuwe bestemmingsreserve 'Dekking BDUR' voor het geval de BDUR-korting doorgaat. Daarnaast is besloten dit laatste bedrag te restitueren als deze korting niet doorgaat. Tijdens het schrijven van dit Raadsvoorstel was het volgende hierover bekend. " *De minister deed tijdens het commissiedebat JenV 'nationale veiligheid en weerbaarheid' géén toezegging aangaande de BDuR, maar wil dit in relatie tot weerbaarheid bezien en zal dit ook met het Veiligheidsberaad bespreken op 26-7*".

Risico's

1. Opstellen begroting in (financieel) uitdagende tijden

Er zijn ontwikkelingen die invloed hebben op de begroting van de veiligheidsregio:

- Het risico op een landelijke taakstelling (korting BDUR van € 1,0 mln);
- De wens van de regionale portefeuillehouders financiën om de indexatie niet door te berekenen (€ 2,3 mln);

Het mogelijk effect van deze ontwikkelingen betreft € 3,7 miljoen (circa 6,4% van de begroting). Over de korting op de BDUR is landelijk nog geen besluit genomen. Het streven van de Minister van J&V is om de korting ongedaan te maken, gezien het zwaardere appèl dat op de veiligheidsregio's wordt gedaan. De VRBN heeft de BDUR daarom verwerkt als risico. Dit wordt in het eerste jaar afgedekt vanuit een bestemmingsreserve. Zodra daar meer duidelijkheid over is zal de veiligheidsregio hier de gemeenten actief over informeren. Zoals eerder in dit voorstel toegelicht, vangt VRBN de onvoorziene ontwikkeling zelf op en wordt de indexatie in de Programmabegroting 2026 wel doorberekend. Mocht o.b.v. zienswijze hierover een afwijkend besluit genomen worden dan leidt dit tot een risico van € 2,3 mln structureel.

2. Relatie tussen financiën, taken en ambities

Er is spanning tussen financiën, taken en ambities van de VRBN. Zij constateert dan ook dat de verwachtingen, ontwikkelingen en actualiteiten die de veiligheidsregio's raken, groter worden. Tegelijkertijd wil VRBN ook bijdragen aan de financiële uitdagingen van gemeenten. Dat is de reden dat Bernheze de roep om een 0-lijn bij de VRBN niet heeft ondersteund. De koers van het beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid' blijft leidend. Daarbij houdt VRBN de lijn aan dat er geen nieuw beleid met financiële gevolgen geformuleerd wordt, tenzij door het Rijk voorgeschreven. Daarnaast worden diverse opgaven intern opgelost. Moet er bezuinigd worden dan heeft dit gevolgen voor de taakuitvoering van de veiligheidsregio. VRBN is een voornamelijk uitvoerende en kapitaalintensieve organisatie, die financieel voor het grootste deel betrekking heeft op brandweezorg. De begroting wordt met name bepaald door personele lasten en kapitaallasten met daarbij weinig tot geen regelruimte. Prijzen stijgen al enige tijd veel harder dan de verkregen reguliere indexering. Dit betekent onder andere dat de reguliere indexering niet toereikend is voor de vervangingsinvesteringen om het materieel op orde te houden. Dit wordt incidenteel opgevangen, maar leidt binnen enkele jaren tot een financieel knelpunt. Het blijft daarom belangrijk om naar de lange termijn en toekomstbestendigheid te blijven kijken. In de voorstelde zienswijze wordt hiervoor aandacht gevraagd.

3. Mogelijk ombuigingen raken de parate basisorganisatie

Ombuigingen kunnen gaan over het uitstellen van fase 2 van de Versterking Crisisbeheersing, sluiten van vrijwillige posten, afstoten van materieel of efficiëncyslagen in de bedrijfsvoering. Gezien het uitvoeringsgerichte karakter van de organisatie kunnen bezuinigingen moeilijk vanuit overhead of ondersteuning geleverd worden. VRBN wil niet afbreken wat net is opgebouwd. Het uitstellen van de doorontwikkeling van crisisbeheersing kan leiden tot een terugval op de voorbereiding op langdurige crises, die gelet op de huidige militaire en hybride dreiging en klimaat-effecten juist versterkt zou moeten worden. Bezuinigen op risicobeheersingstaken levert een besparing bij VRBN op, maar kan op gemeentelijk niveau tot hogere kosten leiden omdat toezicht overgenomen moet worden. Het sluiten van vrijwillige posten en afstoten van materieel, of ingrijpen op opleiden en oefenen, heeft direct gevolgen voor de parate basisorganisatie van de brandweer. Dit wordt onwenselijk geacht. Daarnaast is het belangrijk onnodige onrust bij vrijwilligers te voorkomen. Ombuigingen moeten daarom integraal en zorgvuldig afgewogen worden. VRBN zoekt wel ruimte in de begroting door risicovoller te begroten, efficiëncyslagen en aanpassingen in de bedrijfsvoering. Dit gaat niet gepaard met een fundamentele takendiscussie. Het risicovoller begroten zorgt ervoor dat er in de toekomst minder flexibiliteit in de begroting zit. Verschillende mogelijkheden worden binnen VRBN uitgewerkt, zoals structurele verlaging/herverdeling van de bijdrage voor de GHOR-taken, analyseren van investeringen en bestemmingsreserves en het laten terugvloeien van een positief rekeningresultaat naar gemeenten.

Kosten en dekking

De Programmabegroting is opgesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

1. VRBN vangt de onontkoombare ontwikkeling van € 406.000,- zelf op door risicovoller te begroten;
2. De korting op de BDUR-uitkering wordt opgenomen in de risicoparagraaf. Dit wordt het eerste jaar afgedekt vanuit een bestemmingsreserve, gevormd uit het overschot op de jaarrekening 2024. Door het reserveren van een deel van het positief rekeningresultaat over 2024 (circa € 1.9 miljoen) wordt tijd gewonnen indien de korting op de BDUR toch doorgaat.
3. Loon- en prijsindexatie wordt regulier toegepast;
4. De bijdrage van gemeenten aan VRBN daalt met circa € 800.000,- vanwege de taakoverdracht ten aanzien van bluswatervoorziening. Gemeenten vullen met de vrijgekomen bijdrage de taak vanaf 2026 zelf in;
5. De ambities uit het beleidsplan worden consequent benaderd met de lijn 'nieuw-voor-oud';
6. Nieuwe onontkoombare ontwikkelingen in 2025 en overige dilemma's/knelpunten worden in principe binnen de begroting opgevangen;

De definitieve indexcijfers voor 2026 zijn 4,67% gemiddeld. Vanaf het begrotingsjaar 2026 volgt VRBN een nieuwe indexeringsmethodiek. Daarbij wordt geen verschil meer gemaakt tussen de GHOR en de veiligheidsregio. Voor de indexering van de loonkosten en sociale lasten wordt voortaan de (landelijke) cao Veiligheidsregio's gevolgd. Voor de indexering van de materiële budgetten wordt voortaan de CPB-indexering 'Inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)' gevolgd. Ook is ingestemd met de werkwijze om jaarlijks in de voorbereiding op de Kaderbrief 2025 met de gemeentelijke contactambtenaren af te stemmen hoe met exceptionele prijsstijgingen wordt omgegaan en wat dit betekent voor de gemeentelijke bijdrage.

De gemeentelijke bijdragen in 2026 zijn:

	Bijdrage gemeenten	Bijdrage per inwoner
VRBN (excl. GHOR en BZ)	€ 50.793.294	€ 75,04
GHOR	€ 857.299	€ 1,27
Bevolkingszorg (BZ)	€ 896.835	€ 1,349
Totaal	€ 52.547.428	€ 77,65

De wijzigingen ten opzichte van de Kaderbrief 2026 zijn: een hogere indexering in verband met de meest recente Macro Economische Verkenning van februari 2025, uitgegeven door het Centraal Planbureau (4,67% tov 4,47%), het vervallen van de onontkoombare ontwikkeling van € 406.000 en de taakoverdracht bluswatervoorziening van circa € 800.000. Ten opzichte van de inwonersbijdrage 2025 betekent dit een stijging van € 2,84.

	Bedrag per inwoner
Inwonersbijdrage 2025	€ 74,81
Bestendiging beleid/ onvermijdelijke ontwikkelingen (naar aanleiding van besluitvorming in 2024)	€ 0,51
Indexering 2026	€ 3,51
Taakoverdracht bluswatervoorziening	€ -/-1,18*
Totale verhoging van de inwonersbijdrage	€ 2,84
Totale inwonerbijdrage 2026	€ 77,65

** de vrijval van de bijdrage van de VRBN moet (deels) worden ingezet voor een nieuw te begroten budget voor bluswatervoorziening.*

Voor onze gemeente komt de totale bijdrage voor 2026 uit op € 2.525.780, -. In de Kadernota 2026-2029 hebben we voor 2026 een bijdrage opgenomen van € 2.578.830, - (€ 79,29 per inwoner). De lagere bijdrage van € 53.050, - verwerken we in de begroting 2026.

Daarnaast nemen we in de begroting 2026 een bedrag van € 38.388, - op voor de bijdrage in de kosten voor de bluswatervoorzieningen aan Brabant Water en onvoorziene kosten hieromtrent.

Vervolg

Relevante besluitgeschiedenis

1. [Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid'](#), vastgesteld door het algemeen bestuur van de veiligheidsregio op 30 november 2023 (incl. zienswijzetraject gemeenteraden). Het beleidsplan beschrijft de plannen, ambities en voornemens van de veiligheidsregio voor de periode tot en met 2027.
2. [Programmabegroting 2024](#), vastgesteld door het algemeen bestuur van de veiligheidsregio op 29 juni 2023 (incl. zienswijzetraject gemeenteraden). In de Programmabegroting 2024 zijn versterkingen opgenomen voor crisisbeheersing, verbeteren van de informatie-organisatie, behouden van vakmanschap. Daarnaast is hierin het Huisvestingsplan 2024-2027 verwerkt op basis waarvan tot en met 2027 een verhoging van de inwonerbijdrage wordt doorgevoerd.
3. [Kaderbrief 2026](#), vastgesteld in het algemeen bestuur van de veiligheidsregio op 20 maart 2025 (incl. zienswijzetraject gemeenteraden (bijlage 3)). Vanuit de Kaderbrief 2026 zijn de uitgangspunten geformuleerd op basis waarvan de Programmabegroting 2026 is opgesteld. Alle gemeenteraden hebben de inhoudelijke beleidslijn onderschreven. Ook hebben gemeenten op verschillende manieren gevraagd om de kosten niet te laten stijgen. VRBN geeft aan zich bewust te zijn van de financiële situatie waarin gemeenten zitten en wil daar, waar mogelijk, haar bijdrage aan leveren. Zij voeren geen nieuw beleid door en lossen diverse opgaven intern op. Ook de begroting 2026 hebben zij met een kritische blik bekeken. De onontkoombare ontwikkeling die in de Kaderbrief leidde tot een verhoging van de inwonerbijdrage vangt VRBN nu zelf op door risicovoller te begroten, efficiencylagen en aanpassingen in de bedrijfsvoering. De indexering wordt wel doorgevoerd in de onderliggende Programmabegroting. Een uitgebreide motivatie is opgenomen in het zienswijzeverzoek (zie bijlage) en de memo 'intern opgeloste opgaven en komende ontwikkelingen met financieel effect' (zie bijlage).
4. Zienswijze op kaderbrief 2026 (Raadsbesluit 20-2-2025 als bijlage toegevoegd)

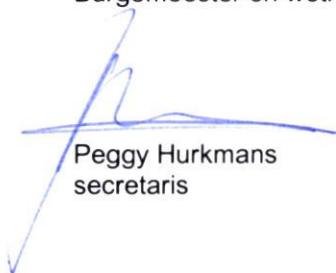
Evaluatie

Alle 11 gemeenteraden krijgen de gelegenheid hun zienswijze te geven op de Programmabegroting 2026. Uw zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord zodat deze betrokken kan worden bij de besluitvorming door het algemeen bestuur op 3 juli 2025.

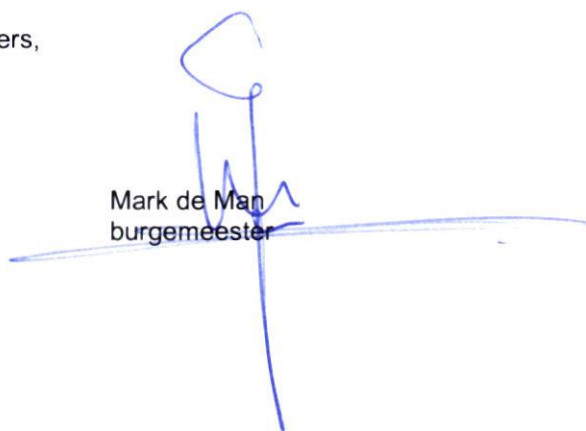
Bijlage(n):

- Zienswijzeverzoek Programmabegroting 2026 en resultaatbestemming jaarstukken 2024
- Zienswijze Bernheze op de Kaderbrief 2026 VRBN
- Concept Programmabegroting 2026
- Jaarstukken 2024
- Overzicht ingediende zienswijzen op de Kaderbrief 2026
- Intern opgeloste opgaven en komende ontwikkelingen met financieel effect

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Mark de Man
burgemeester